

رهیافتی برای تحصیل توسعه پایدار در معماری و شهرسازی

حسین مرادی نسب^{۱*}، حسین قدس^۲، ویدا شاهی^۳

۱- کارشناسی ارشد معماری از دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران؛ h.moradi.arch@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد معماری، مؤسسه آموزش عالی رشد دانش، سمنان؛ h.ghods@yahoo.com

۳- کارشناسی معماری از دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین، قزوین؛ a_ehsani_pps@yahoo.com

چکیده

محیط زیست شهری و کیفیت زندگی انسان از مهمترین موضوعاتی است که در قرن ۲۱ مطرح شده‌اند. آلودگی هوا، تخریب محیط زیست و ... مسائلی هستند که گریبان گیر جامعه امروزی گشته‌اند، در صورتیکه تمامی کارشناسان و متخصصین اذعان دارند با شروع مدرنیسم و انقلاب صنعتی خروج از مسیر تعادل آغاز گشت بطوریکه این فاصله هر روز بیشتر می‌گردد اما قبل از آن تعادل و هماهنگی میان انسان و طبیعت بطور کامل وجود داشت که ناشی از نگاه انسان سنتی به مقوله طبیعت بود. بطوریکه در دهه ۱۹۷۰ به دلیل مصرف بی‌رویه انرژی، تخریب جنگل‌ها و آلودگی زیست محیطی مفهوم جدیدی بنام توسعه پایدار در جهان مطرح شد که متعاقب آن سمینارها و کنفرانس‌های متعددی به این مقوله پرداختند حتی جنبش‌های تازه‌ای به مانند جنبش سبز در جهان شکل گرفت اما راه‌حل‌های ارائه شده عمدتاً به مسائل مادی و کمی می‌پرداخت که نمی‌تواند راه‌حل برون رفت از این بحران باشد چرا که می‌بایست ابتدا اندیشه تغییر نماید تا توسعه و معماری پایدار محقق گردد. پس برای جلوگیری از انحراف بیشتر و بازگشت هر چه سریعتر به مسیر تعادل، می‌بایست تفکر و اندیشه بوم شناختی انسان سنتی احیاء و بارور گردد تا زمینه همبستگی میان انسان و طبیعت فراهم گردد. این مقاله در پی آن است تا سرشت اصلی تفکر و اندیشه یاد شده را بازبایی نموده و اصول آن را جهت تذکر و شناخت مسیر تعادل ارائه کند که در آخر برخی از تدابیر معماری ایرانی که با بهره‌گیری از این اصول، ثمره اش هماهنگی با طبیعت است معرفی می‌گردد. روش توصیفی، تحلیلی اساس این تحقیق را شکل می‌دهد.

کلمات کلیدی: توسعه پایدار، محیط زیست، معماری، تعادل، طبیعت.